EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2019 12 17
COM(2019) 634 final

# KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

## Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 45 straipsnio dėl informavimo apie bendrą žemės ūkio politiką priemonių įgyvendinimas

{SWD(2019) 438 final}

# I. ĮVADAS

Ši ataskaita susijusi su informavimo apie bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP) priemonių įgyvendinimu 2017 ir 2018 m. vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos[1] (toliau – Reglamentas) 45 straipsniu.

Reglamento 45 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje teigiama, kad finansuojamų informavimo priemonių „tikslas yra visų pirma padėti paaiškinti, įgyvendinti ir plėtoti BŽŪP ir didinti visuomenės informuotumą apie jos turinį ir tikslus, rengiant informavimo kampanijas atkurti vartotojų pasitikėjimą po krizių, teikti informaciją ūkininkams ir kitiems kaimo regionuose veikiantiems subjektams, propaguoti europietišką žemės ūkio modelį ir padėti piliečiams jį suprasti“. 45 straipsnio 2 dalies paskutinėje pastraipoje teigiama, kad šiomis priemonėmis „taip pat padedama užtikrinti institucinę komunikaciją Sąjungos politinių prioritetų klausimais, su sąlyga, kad tie prioritetai yra susiję su bendraisiais šio reglamento tikslais“.

Finansuojamos informavimo priemonės skirstomos į dvi pagrindines kategorijas:

- trečiųjų šalių organizacijų pasiūlytos priemonės, bendrai finansuojamos Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) lėšomis (dotacijos);
- Komisijos iniciatyva įgyvendinamos priemonės, 100 proc. finansuojamos Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) lėšomis (tiesioginiai veiksmai ir (arba) viešieji pirkimai).

Pagal Reglamento 45 straipsnio 5 dalį kas dvejus metus Europos Parlamentui ir Tarybai teikiama informavimo priemonių įgyvendinimo pagal šį reglamentą ataskaita. Ši ataskaita yra aštuntoji[2].

2017–2018 m. laikotarpiu Komisija, remdamasi savo dešimčia politinių prioritetų, aktyviau įgyvendino savo institucinės komunikacijos veiklą, ypatingą dėmesį skirdama investicijoms, ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui. Siekiant finansuoti bendraisiais Europos Sąjungos tikslais grindžiamus komunikacijos prioritetus, buvo sutelkti skirtingų išlaidų programų ištekliai. Per šį laikotarpį Komisijos padaliniai, įskaitant Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinį direktoratą (toliau – Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD), ir toliau padėjo laikytis šio bendro požiūrio. 2017 ir 2018 m. vykdytų institucinės komunikacijos kampanijų tikslas – atkreipti dėmesį į tai, kaip ES teikia naudą piliečiams, suteikia jiems galių ir juos saugo. Dėmesio taip pat buvo skiriama visuomenės informuotumo apie dabartinius ir būsimus uždavinius didinimui ir poreikiui sukurti vieningesnę, stipresnę ir demokratiškesnę sąjungą.

Šis institucinės komunikacijos modelis yra svarbiausia Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD 2016–2020 m. komunikacijos strategijos dalis. Pagal šią strategiją kiekvienais metais metiniuose veiksmų planuose nustatomos informavimo priemonės.

Daugiau informacijos apie tiesioginius ir netiesioginius veiksmus pateikta prie šios ataskaitos pridėtame Komisijos tarnybų darbiniame dokumente.

[1] *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, OL L 347, 2013 12 20, p. 549.

[2] KOM(2003) 235 galutinis, 2003 5 08; KOM(2007) 324 galutinis, 2007 6 13; KOM(2009) 237 galutinis, 2009 5 20; KOM(2011) 294 galutinis, 2011 5 25; COM(2013) 645 *final*, 2013 9 20; COM(2016) 83 *final*, 2016 2 23; COM(2017) 777 *final*, 2017 12 19.

## II. BIUDŽETAS

Informavimo priemonėms pagal 05 08 06 biudžeto eilutę (visuomenės informuotumo apie BŽŪP didinimas), kaip iš pradžių numatyta finansavimo sprendime, 2017 m. skirta 8 mln. EUR biudžeto lėšų; 2018 m. taip pat skirta 8 mln. EUR. Be to, vykdant Komisijos institucinės komunikacijos veiklą tuo laikotarpiu, 2017 m. iš Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD už Komisijos institucinių kampanijų valdymą atsakingam Komunikacijos generaliniam direktoratui (Komunikacijos GD) buvo bendrai perduota 8 480 000 EUR, o 2018 m. – 8 700 000 EUR.

Biudžetas, numatytas viešiesiems pirkimams (veiksmai, kurių imtasi Komisijos iniciatyva) ir dotacijoms (bendrai finansuojami veiksmai), pasiskirstė taip:

2017 m.: viešiesiems pirkimams – 4,5 mln. EUR (56,25 proc.), dotacijoms – 3,5 mln. EUR (43,75 proc.);2018 m: viešiesiems pirkimams – 4 mln. EUR (50 proc.), dotacijoms – 4 mln. EUR (50 proc.).

Įgyvendinant 2017 m. priemones įvykdyta 98,3 proc. įsipareigojimų ir sumokėta 90,2 proc. išmokų.

Įgyvendinant 2018 m. priemones įvykdyta 99,9 proc. įsipareigojimų; rengiant šią ataskaitą turimi duomenys apie išmokas 2018 m. priemonėms įgyvendinti nebuvo galutiniai, nes mokėjimai dar galėjo būti atliekami iki 2019 m. gruodžio 31 d.

## III. FINANSUOJAMŲ VEIKSMŲ PASISKIRSTYMAS

2017 ir 2018 m. tiesioginiais ir netiesioginiais komunikacijos veiksmais daugiausia buvo siekiama atsakyti į klausimus, susijusius su bendros žemės ūkio politikos reformos ir daugiametės finansinės programos (DFP) sektorinių teisės aktų pasiūlymų rengimu. Šiuo laikotarpiu bendromis pastangomis buvo siekiama didinti suinteresuotųjų subjektų, politikos formuotojų ir visos ES piliečių informuotumą BŽŪP ateities klausimais ir dalyvavimą juos sprendžiant. Be to, aktyviau stengtasi toliau stiprinti sąveiką su įvairiais partneriais komunikacijos srityje tiek Komisijos tarnybose, tiek su kitomis ES institucijomis, nacionalinėmis valdžios institucijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais.

2017 m. Komisija plačiai konsultavosi dėl BŽŪP supaprastinimo ir modernizavimo, siekdama kuo labiau padidinti jos indėlį į Komisijos narių kolegijos nustatytų dešimties politikos prioritetų ir darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimą. 2017 m. pirmąjį pusmetį vyko plataus masto viešos konsultacijos, kurios paskatino suinteresuotuosius subjektus, įskaitant ne žemės ūkio subjektus, išsakyti savo nuomonę dėl BŽŪP ateities[3]. Per šias viešas konsultacijas sulaukta didelio viešo atsako – gauta daugiau kaip 322 000 atsakymų. Vėliau, 2017 m. liepos 7 d., Briuselyje įvyko svarbi suinteresuotųjų subjektų konferencija, kurioje dalyvavo daugiau kaip 500 asmenų. Taip buvo sudarytos sąlygos diskusijai dėl idėjų, kurias pateikė vyriausybinės ir nevyriausybinės organizacijos ir piliečiai, rengiant Komisijos komunikatą dėl BŽŪP ateities.

2017 m. lapkričio 29 d. buvo priimtas komunikatas „Maisto ir ūkininkavimo ateitis“[4]. Įgyvendinant su komunikatu (ir vėlesniais teisės aktų pasiūlymais) susijusias informavimo

[3] https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_lt.

[4] COM(2017) 713 *final*, 2017 11 29.

priemones buvo naudojamasi spauda, socialine žiniasklaida ir garso bei vaizdo medžiaga. Vėlesnėmis dienomis ir mėnesiais, padedant Komunikacijos GD, Komisijos atstovybėms valstybėse narėse, nacionalinėms valdžios institucijoms ir suinteresuotiesiems subjektams, Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD pradėjo rengti informacinius susitikimus su plačiąja visuomene ir suinteresuotaisiais subjektais nacionaliniu ir regionų lygmenimis. Buvo siekiama aptarti komunikate pasiūlytas mintis, kaip geriau išnaudoti Europos žemės ūkiui teikiamas galimybes sprendžiant dabartinius ir būsimus uždavinius, įskaitant klimato kaitos, kainų svyravimo ir būtinybės padėti sektoriui prisitaikyti prie kintančios aplinkos. Per penkis mėnesius buvo surengta iki 50 renginių, pritraukusių daugiau kaip 3 300 dalyvių – piliečių, suinteresuotųjų subjektų, sprendimus priimančių aukšto rango asmenų ir žiniasklaidos atstovų, kurių daugelis atliko svarbų vaidmenį skleisdami informaciją savo valstybėje narėje ir regione. Dalyvių atsiliepimai parodė, kad ši veikla buvo naudinga politikos formuotojams rengiant DFP sektorinių BŽŪP teisės aktų pasiūlymus.

2018 m. pagrindinė politikos iniciatyva – birželio 1 d. patvirtinti teisės aktų pasiūlymai dėl būsimos BŽŪP pagal DFP dokumentų rinkinį[5]. Atsižvelgdamas į Komisijos bendrą institucinį požiūrį į komunikaciją būsimos DFP klausimais, Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD vykdė aktyvesnę komunikacijos veiklą, siekdamas didinti informuotumą apie teisės aktų pasiūlymus. Ši veikla apėmė keletą informavimo renginių, kuriems vadovavo už žemės ūkį ir kaimo plėtrą atsakingas Komisijos narys ir valstybėse narėse dirbantys Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD pareigūnai. Informavimo veikla, su kuria kartu buvo vykdoma socialinės žiniasklaidos kampanija, apėmė ir platų informavimą naudojantis spauda, internetiniais leidiniais bei garso ir vaizdo medžiaga.

Piliečiai, suinteresuotieji subjektai, sprendimus priimantys asmenys ir NVO labai palankiai įvertino Komisijos atstovų norą konsultuotis ir plėtoti dialogą. Po pranešimų dažnai vyko labai interaktyvi klausimų ir atsakymų sesija. 2018 m. birželio–gruodžio mėn. valstybėse narėse įvyko daugiau kaip aštuoniasdešimt tokių renginių. Juose dalyvavo daugiau kaip 7 000 asmenų, kurių daugelis atliko svarbų vaidmenį skleisdami informaciją savo valstybėje narėje ir regione (ministrai, parlamentų nariai, EP nariai, pagrindiniai suinteresuotieji subjektai, NVO, pareigūnai, sprendimus priimantys aukšto rango asmenys ir žiniasklaida).

Šie renginiai padėjo geriau suprasti Komisijos tikslus, išdėstytus DFP pasiūlymuose dėl BŽŪP. Jie padėjo siekti bendrųjų Komisijos institucinės komunikacijos modelio tikslų, įskaitant tikslą išklausyti pilietinę ir plačiąją visuomenę ir užmegzti su ja dialogą apie ES vertybes ir ES veiksmų poveikį.

---

[5] Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatomos valstybių narių pagal bendrą žemės ūkio politiką rengtinų strateginių planų (BŽŪP strateginių planų), finansuotinų iš Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF) ir iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), rėmimo taisyklės ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1305/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, COM(2018) 392 *final* – 2018/0216(COD).

Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1306/2013, COM(2018) 393 *final* – 2018/0217(COD).

Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas, (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų, (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžties, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos, (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams, ir (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms,

COM(2018) 394 *final*/2.

Šiuo laikotarpiu Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD toliau aktyviai dalyvavo Komunikacijos GD parengtose institucinės komunikacijos kampanijose („#InvestEU“, „#EUandME“, „EU Protects“). Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD taip pat bendradarbiavo su Komunikacijos GD ir kitais generaliniais direktoratais šiuo laikotarpiu vykdant bandomąją institucinės komunikacijos apie kaimo vietoves kampaniją, kurią Komunikacijos GD pradėjo 2019 m.

## 1. Dotacijos (bendrai finansuojamos informavimo priemonės, kurių imtasi trečiųjų šalių organizacijų iniciatyva)

Reglamento 45 straipsnyje (informavimo priemonės) numatytos dviejų rūšių priemonės, kurios gali būti finansuojamos teikiant dotacijas, – metinės darbo programos arba kitos trečiųjų šalių pasiūlytos konkrečios priemonės. Konkrečios informavimo priemonės – bendro biudžeto lėšomis nustatytu laiku ir nustatytoje vietoje rengiami informavimo renginiai. Tokie renginiai gali būti įvairūs – nuo konferencijų iki išsamios informacijos kampanijos, apimančios kelių rūšių informavimo veiklą (pvz., garso ir vaizdo medžiagą, žiniasklaidos renginius, konferencijas ir praktinius seminarus), vykdomą įvairiuose regionuose ir (arba) valstybėse narėse. Metinė darbo programa – tai 2–5 konkrečių informavimo priemonių rinkinys. Siekiant supaprastinti dotacijų schemą ir užtikrinti skirtingų informavimo veiksmų darną, buvo nuspręsta, kad 2017–2018 m., kaip ir ankstesniais metais, bendras finansavimas bus skiriamas tik konkrečioms informavimo priemonėms.

2017 m. kvietimu teikti paraiškas[6] buvo skatinama imtis informavimo veiksmų, kuriais siekiama parodyti, koks yra BŽŪP indėlis į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą bei gyvybingas kaimo bendruomenes, koks yra ūkininkavimo ir miškų ūkio vaidmuo įgyvendinant prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo priemones, kas yra tvarus ūkininkavimas ir kaip didinamas teisingumas žemės ūkio maisto produktų tiekimo grandinėje. Be to, 2018 m. kvietime teikti paraiškas[7] daugiausia dėmesio buvo skiriama BŽŪP vaidmeniui skatinant inovacijas ir keitimąsi žiniomis, taip pat skatinant jaunimą imtis ūkininkavimo ir propaguojant sveikos mitybos įpročius.

Abejais metais buvo orientuojamasi į plačiąją visuomenę (visų pirma miesto vietovėse gyvenančius jaunuolius), ūkininkus ir kitus kaimo vietovėse veiklą vykdančius suinteresuotuosius subjektus.

Didžiausia pirmiau nurodytų priemonių bendro finansavimo dalis buvo 60 proc. tinkamų finansuoti išlaidų. 2017 m. bendrai finansuota šešiolika priemonių. 2018 m. bendrai finansuota dvidešimt priemonių, t. y. 2017–2018 m. iš viso bendrai finansuoti 36 veiksmai (visiems jiems taikyta 60 proc. bendro finansavimo norma).

2017 ir 2018 m. buvo remiami šie veiksmai:
– šešiolika dotacijų buvo skirta žiniasklaidos ir ryšių agentūroms, kad šios imtųsi priemonių nacionaliniu lygmeniu informuoti apie žemės ūkio ir kaimo vietovių svarbą visai visuomenei. Dažnai šie veiksmai apėmė pedagoginius elementus ir informuotumo apie maisto ir ūkininkavimo sektorių didinimo renginius, pabrėžiant ES paramos vaidmenį ir jaunųjų ūkininkų svarbą šiam sektoriui;

[6] 2017 m. kvietimas teikti paraiškas, *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, 2016/C 401/09, 2016 10 29.
[7] 2018 m. kvietimas teikti paraiškas, *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, 2017/C 339/07, 2017 10 10.

– parama taip pat suteikta septyniems nacionalinio lygmens veiksmams, vykdomiems vadovaujant ūkininkų asociacijoms arba subjektams, glaudžiai susijusiems su žemės ūkio sektoriumi;
– dvi nacionalinio lygmens aplinkos srities organizacijos gavo paramą informuotumo su tvarumu ir biologine įvairove susijusiais klausimais didinimo priemonėms įgyvendinti;
– buvo remiami šeši veiksmai, turintys svarbų tarptautinį aspektą, kuriuos pasiūlė žiniasklaidos bendrovės, ir vienas ES lygmens aplinkos srities NVO veiksmas; pagrindinis šių tarpvalstybinių priemonių tikslas buvo informuoti ES piliečius apie tai, kaip BŽŪP prisideda prie jų gyvenimo;
– paramą taip pat gavo nacionalinio lygmens organizacija, skatinanti su Europos pilietybe susijusį švietimą, apskrities taryba, propaguojanti tradicinius vietos žemės ūkio produktus, ir nacionalinė asociacija, kurios veikla yra susijusi su vandens ir drėkinimo klausimais;
– galiausiai, taikant naujovišką koncepciją, taip pat bendras finansavimas skirtas kooperatyvui, vykdančiam veiklą kūrybos srityje – didinančiam jaunimo ir piliečių informuotumą apie BŽŪP muzikos ir meno renginiuose.

Visais atvejais buvo naudojamos įvairios ūkininkų bendruomenei, plačiajai visuomenei ir jaunimui skirtos komunikacijos priemonės (socialinė žiniasklaida, internetas, spauda ir garso bei vaizdo medžiaga), kurios dažnai apėmė švietimo aspektą.

Kvietimais teikti paraiškas pareiškėjai, siekiantys gauti dotaciją, buvo raginami geriau apibrėžti tikslines auditorijas, geriau platinti informaciją ir analizuoti priemonių poveikį, atsižvelgiant į tai, kokiam skaičiui žmonių jos turėjo tiesioginės ir netiesioginės įtakos. Buvo reikalaujama, kad pareiškėjai pateiktų išsamius savo siūlomų priemonių planus, įskaitant projekto įgyvendinimo, pranešimų platinimo ir veiksmingumo vertinimo planus. Svarbu pabrėžti, kad dėl informacijos platinimo specializuotoje spaudoje ir žiniasklaidoje, taip pat dėl to, kad platinant informaciją dažniau naudotasi internetu ir socialiniais tinklais, didelė dalis bendrai finansuojamų veiksmų turėjo poveikį platesnei auditorijai, t. y. ne tik tiesioginiams dalyviams.

Paraiškos buvo vertinamos atsižvelgiant į griežtus tinkamumo finansuoti, atmetimo, atrankos ir dotacijų skyrimo kriterijus, nustatytus kvietimuose teikti paraiškas. Toks vertinimas atitiko Finansinio reglamento[8] reikalavimus ir atspindėjo Komisijos tikslą užtikrinti, kad su pareiškėjais būtų elgiamasi vienodai ir kad jiems būtų sudarytos sąžiningos konkurencijos sąlygos[9].

Prie šios ataskaitos pridedamame Komisijos tarnybų darbiniame dokumente pateikiama išsami informacija apie dotacijas, skirtas per ataskaitinį laikotarpį, įskaitant patenkintų paraiškų skaičių kiekvienoje valstybėje narėje.

[8] 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 07 30).

[9] Išsamesnė informacija apie dotacijas taip pat pateikiama interneto svetainėje „Europa“: http://ec.europa.eu/agriculture/grants-for-information-measures_lt.

## 2. Tiesioginiai veiksmai ir (arba) viešieji pirkimai (informavimo priemonės, kurių imtasi Komisijos iniciatyva)

2017–2018 m., kaip ir praeityje, daug informavimo priemonių buvo įgyvendinta Komisijos iniciatyva.

### a) Žiniasklaidos tinklų kūrimas

Kaip ir anksčiau, itin svarbi komunikacijos veiksmų dalis ir toliau buvo informacijos ir informacinių pranešimų apie BŽŪP ir kaimo plėtros pokyčius teikimas žiniasklaidai. Kaip ir praeityje, tai turėjo labai didelės įtakos informacijos sklaidai, visų pirma todėl, kad per šį laikotarpį labai padidėjo socialine žiniasklaida ir internetu pagrįstos komunikacijos svarba. Nuolatinis žurnalistų ir profesionalių komunikacijos specialistų platformos www.Ag-Press.eu augimas ir nuolatinė jos priežiūra, taip pat pažintinių kelionių ir seminarų platformos „Ag-Press“ nariams organizavimas toliau padėjo skatinti glaudžius ryšius ir mainus tiek su žurnalistais, kurių specializacija – žemės ūkio klausimai, tiek su nespecializuota žiniasklaida. 2018 m. pabaigoje
„Ag-Press“ tinklas jungė apie 950 žurnalistų. Šis tinklas ir toliau yra vertingas Komisijos išteklius, teikiantis naudą tinklo nariams. Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD socialinės žiniasklaidos veikla (per socialinius tinklus „Facebook“, „Twitter“, „Instagram“) gerokai išsiplėtė ir jos auditorija sparčiai augo. Tai buvo svarbu norint pritraukti specialistų, kurie tvarkytų interneto svetainę ir teiktų išsamią informaciją bei naujienas, ir pasiekti plačiąją visuomenę.

Per šešias 2017 ir 2018 m. vykusias pažintines keliones žurnalistų grupės turėjo galimybę susipažinti su ūkininkavimo sąlygomis, kurios kituose regionuose ir valstybėse narėse dažnai labai skiriasi. Apžvelgti klausimai, *inter alia*, buvo konkurencingumas, tvarumas, tikslusis ūkininkavimas, bioekonomika ir kartų kaita. Susitikimai su ūkininkais, kaimo gyventojais ir vietos verslininkais padėjo geriau informuoti apie įvairių valstybių narių ir regionų žemės ūkio sektoriaus uždavinius ir galimybes. Be to, per penkis seminarus, kuriuose dalyvavo ES politikos ekspertai, žurnalistai gavo išsamios informacijos apie ES politikos pokyčius, susijusius su žemės ūkio maisto produktų prekyba, BŽŪP ir maisto grandine, kokybės politika, sektoriaus inovacijomis; jie taip pat gavo išsamios informacijos apie pasiūlymus dėl BŽŪP reformos, dalyvaujant už žemės ūkį ir kaimo plėtrą atsakingam Komisijos nariui ir atitinkamiems Europos Parlamento nariams.

### b) Suinteresuotųjų subjektų tinklų kūrimas. Konferencijos

Suinteresuotieji subjektai yra labai svarbūs informacijos žemės ūkio ir kaimo plėtros klausimais skleidėjai. Konferencijos ir toliau buvo svarbus konsultacijų ir dialogo dėl būsimos politikos raidos ataskaitiniu laikotarpiu forumas. Kaip minėta III skirsnyje, rengiant DFP sektorinius pasiūlymus, taip pat sprendžiant tokius klausimus kaip kova su nesąžininga prekybos veikla maisto grandinėje, aktyviau bendradarbiauta su suinteresuotaisiais subjektais, t. y. kitomis ES institucijomis, valstybių narių administracijomis, ES ir nacionalinio lygmens socialinio ir profesinio sektoriaus atstovais bei akademine bendruomene, laikantis Komisijos politikos prioritetų ir plačiai konsultuojantis su pilietine visuomene.

Būsimi uždaviniai taip pat buvo vienas iš pagrindinių klausimų, aptariamų per Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD pavyzdinėms iniciatyvoms skirtas metines ES žemės ūkio apžvalgos konferencijas. 2018 m. gruodžio mėn. konferencijoje, kurią pradėjo už žemės ūkį ir kaimo plėtrą atsakingas Komisijos narys, buvo nagrinėjami naujausi pokyčiai, susiję su skaitmeninimu ir inovacijomis žemės ūkio sektoriuje. Konferencijoje taip pat buvo aptartas ES ir Afrikos bendradarbiavimas prekybos ir investicijų srityje. Ir 2017 m., ir 2018 m.

konferencijoje daug dėmesio buvo skiriama BŽŪP modernizavimui ir kartu su Jungtiniu tyrimų centru atliktam darbui, susijusiam su ES žemės ūkio rinkų prognozėmis. Joje dalyvavo ES institucijos, vyriausybės ir tarptautinės organizacijos, maisto tiekimo grandinės dalyviai, rinkos ekspertai, mokslininkai, ekspertų grupės ir pilietinės visuomenės atstovai.

2018 m. lapkričio mėn. Vienoje, dalyvaujant Europos Parlamento atstovams, Komisija ir ES pirmininkaujanti Austrija kartu surengė renginį, skirtą augalinių baltymų gamybos plėtrai ES. Apie 200 kviestinių ekspertų iš žemės ūkio pašarų ir maisto produktų tiekimo grandinės, mokslinių tyrimų ir konsultavimo tinklų, taip pat nacionalinių ir regioninių administracijų aptarė pagrindines Komisijos ataskaitos dėl augalinių baltymų gamybos plėtros Europos Sąjungoje išvadas ir tai, kaip dabartinė bei būsima politikos sistema galėtų padėti dar labiau išnaudoti augalinių baltymų gamybos potencialą Sąjungoje[10].

Bendradarbiaujant su Tarptautine gamtos apsaugos sąjunga, 2018 m. lapkričio ir gruodžio mėn. Briuselyje surengtos dvi apskritojo stalo diskusijos dėl siūlomos naujosios BŽŪP žalinimo architektūros. Taip žemės ūkio ir aplinkos sektoriams atstovaujantiems suinteresuotiesiems subjektams buvo sudarytos palankesnės sąlygos keistis nuomonėmis apie tai, kaip būtų galima įgyvendinti teisės aktų pasiūlymus dėl būsimos BŽŪP.

Dar vienas svarbus įvykis – 2017 m. spalio mėn. Lisabonoje įvykęs aukščiausiojo lygio susitikimas žemės ūkio inovacijų klausimais. Tai buvo bendra Portugalijos konsorciumo, Portugalijos vyriausybės, EIP-AGRI tinklo ir Europos kaimo plėtros tinklo iniciatyva. 2018 m. gegužės mėn. įvyko kita svarbi konferencija, susijusi su ES žemės ūkio moksliniais tyrimais ir inovacijomis, skirta apsvarstyti, kaip įtraukti suinteresuotuosius subjektus, kad jie padėtų apibrėžti būsimą Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą šiame sektoriuje.

**c) Plačiajai visuomenei skirta veikla**

***Dalyvavimas mugėse***

Dalyvaujant mugėse šiuo laikotarpiu ir toliau buvo svarbu, kad Komisija išklausytų piliečius bei su jais bendrautų ir didintų visuomenės informuotumą apie visą ES, jos vaidmenį ir vertybes. Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD ėmėsi aktyvesnių veiksmų, nukreiptų į piliečius ir suinteresuotuosius subjektus, devyniose žemės ūkio mugėse, kurių tema – „Nuo ūkio iki stalo. Tvarus maistas mūsų ateičiai“. Šie veiksmai dažnai buvo vykdomi bendradarbiaujant su kitais generaliniais direktoratais ir tarnybomis, įskaitant Sveikatos ir maisto saugos GD, Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD ir Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD, taip pat su Komisijos atstovybėmis valstybėse narėse. Dažnai už žemės ūkį ir kaimo plėtrą atsakingo Komisijos nario ir valstybių narių aukšto rango atstovų dalyvavimas mugėse, pvz., per Tarptautinę žaliąją savaitę Berlyne ir *Salon de l'Agriculture* Paryžiuje, sukėlė didelį susidomėjimą ir sulaukė daug dėmesio nacionalinėje ir regioninėje žiniasklaidoje. Taip pat buvo užtikrintas dalyvavimas žemės ūkio mugėse keliose kitose valstybėse narėse.

Šiuo laikotarpiu toliau buvo stengiamasi pateikti mugėms skirtą patrauklią ir veiksmingą komunikacijos medžiagą ir vykdyti susijusią veiklą. Dažnai šios priemonės buvo parengtos ir įgyvendinamos taip, kad būtų patrauklios šeimoms ir moksleiviams.

***Moksleiviams skirta mokomoji medžiaga***

Šiuo laikotarpiu buvo parengta ir per informacijos centrus „Europe Direct“ bei valstybėse narėse įsikūrusias Komisijos atstovybes išreklamuota bei išplatinta 11–15 metų moksleiviams

[10]https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/plants-and-plant-products/plant-products/cereals/development-plant-proteins_lt.

skirta mokomoji medžiaga (angl. „edutainment pack“ – šviečiamoji pramoginė medžiaga), kartu vykdant skaitmeninę ir socialinės žiniasklaidos kampaniją.

Medžiaga parengta siekiant patrauklia pedagogine forma paaiškinti ūkininkų ir šeimos ūkių vaidmenį, jų indėlį didinant visuomenės gerovę, taip pat problemas, su kuriomis jie susiduria. Pastangų didinti Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD švietimo išteklių žinomumą 2018 m. rezultatas – labai išaugęs apsilankymų atitinkamuose Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD tinklalapiuose skaičius.

***Socialinė žiniasklaida***

Kaip jau minėta, Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD socialinės žiniasklaidos paskyros, kurios šiuo laikotarpiu buvo labai plėtojamos, ir toliau yra svarbi priemonė didinant informuotumą ir skatinant suinteresuotųjų subjektų, politikos formuotojų, žurnalistų ir piliečių domėjimąsi BŽŪP ateities (#FutureofCAP) tema. Pavyzdžiui, „Instagram“ paskyra padeda informuoti jauną, miestų auditoriją maisto ir maisto gamybos klausimais ir užmegzti ryšius su ja, taigi ir atkreipti dėmesį į BŽŪP naudą visiems piliečiams.

Apskritai per šį laikotarpį dėl intensyvesnio grafinio dizaino, vaizdo, taip pat garso bei vaizdo medžiagos naudojimo Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD komunikacijos medžiaga tapo patrauklesnė ir priimtinesnė naudoti leidiniuose, žiniatinklyje ir socialinėje žiniasklaidoje.

***Leidiniai***

Ataskaitiniu laikotarpiu ir toliau daug dėmesio skirta tolesniam elektroninių leidinių kūrimui. Kaip ir anksčiau, daug leidinių buvo parengta bendradarbiaujant su ES leidinių biuru, taip pat Infrastruktūros ir logistikos biuru Briuselyje (OIB). Naujais leidiniais buvo siekiama pabrėžti Europos kulinarinį paveldą ir politikos klausimus, įskaitant ES sanitarijos ir fitosanitarijos taisykles (bendradarbiaujant su Sveikatos ir maisto saugos GD). Taip pat buvo parengtos faktų suvestinės, kuriomis visų pirma siekta paaiškinti teisės aktų pasiūlymus dėl BŽŪP modernizavimo ir supaprastinimo.

***Interneto svetainė***

Ataskaitiniu laikotarpiu įgyvendinta reikšmingų Komisijos interneto svetainės pakeitimų – ji tapo suprantamesnė ir aktualesnė plačiajai visuomenei. Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD dalyvavimo internete veikla buvo sutelkta į skaitmeninę pertvarką, vykdomą visose Komisijos tarnybose, ir interneto svetainės turinio peržiūrą, kuria siekta padidinti prieinamumą ir aiškumą visiems naudotojams.

Interneto svetainė ir toliau išliko svarbus specialios informacijos apie žemės ūkį ir kaimo plėtrą šaltinis. Kaip ir anksčiau, ji taip pat atliko svarbų vaidmenį konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais ir plačiąja visuomene dėl būsimos su žemės ūkiu ir kaimo vietovėmis susijusios politikos krypties.

Interneto duomenų srautas išaugo vidutiniškai 30 proc.

***Lankytojai***

Šiuo laikotarpiu Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD toliau dalyvavo informaciniuose susitikimuose su lankytojų grupėmis (įskaitant suinteresuotuosius subjektus, studentus ir mokslininkus) Komunikacijos GD Lankytojų centre. Šių mainų tikslas – gerinti supratimą apie ES žemės ūkiui kylančius uždavinius ir galimybes, susijusius su būsima DFP.

***Eurobarometras***

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato pavedimu 2017 m. gruodžio mėn. 28 ES valstybėse narėse buvo atlikta specialioji „Eurobarometro“ apklausa, kuria siekta sužinoti visuomenės nuomonę apie žemės ūkį, kaimo vietoves ir BŽŪP. Daugiau kaip devyni iš dešimties dalyvių išreiškė nuomonę, kad žemės ūkis ir kaimo vietovės yra svarbūs ateičiai. Saugus aukštos kokybės sveikas maistas turėtų būti pagrindinis ES žemės ūkio ir kaimo politikos tikslas, tad respondentai ragino imtis daugiau veiksmų, *inter alia*, susijusių su aplinka ir ekonomikos augimu kaimo vietovėse[11].

[11] https://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2161.

## IV. IŠLAIDŲ (ĮSIPAREIGOJIMŲ IR MOKĖJIMŲ) PASISKIRSTYMAS TARP BENDRAI FINANSUOJAMŲ TREČIŲJŲ ŠALIŲ INICIATYVA ĮGYVENDINAMŲ VEIKSMŲ (DOTACIJOS) IR KOMISIJOS INICIATYVA ĮGYVENDINAMŲ INFORMAVIMO VEIKSMŲ (VIEŠIEJI PIRKIMAI)[12]

| | **2017 m.** | | | **2018 m.** | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Dotacijos** | **Viešieji pirkimai** | **Iš viso** | **Dotacijos** | **Viešieji pirkimai** | **Iš viso** |
| **Pradinis numatytas biudžetas** | 3 500 000 | 4 500 000 | 8 000 000 | 4 000 000 | 4 000 000 | 8 000 000 |
| **Įsipareigojimai (EUR)** | 3 676 801,52 (**) | 3 980 580,45 (**) | 7 657 381,97 | 4 008 448,57 (**) | 3 893 989,35 (**) | 7 902 437,92 |
| **Įsipareigojimų procentinis dydis** | 105,05 % | 88,46 % | 95,72 % | 100,21 % | 97,35 % | 98,78 % |
| **Mokėjimai (EUR)** | 3 291 910,64 | 3 734 801,71 | 7 026 711,35 | 2 786 752,07 (*) | 2 496 542,35 (*) | 5 283 294,42 |
| **Mokėjimų pagal įsipareigojimus procentinis dydis** | 89,53 % | 93,83 % | 91,76 % | 69,52 % | 64,11 % | 66,868 % (***) |

(*) Šiuo metu vykdomi ir dar neužbaigti mokėjimai už šiuos veiksmus.
(**) Iš dalies pakeitus Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD 2017 ir 2018 m. išorės komunikacijos veiksmų planus.
(***) Mokėjimai už 2018 m. priemones tebėra vykdomi.

Išmokos paprastai yra mažesnės, palyginti su sumomis, dėl kurių iš pradžių įsipareigota. Dotacijų atveju tai galima paaiškinti tuo, kad galutinės veiksmų sąnaudos yra mažesnės, nei gavėjas buvo iš pradžių numatęs, ir kad ne visos gavėjų deklaruotos išlaidos gali būti laikomos tinkamomis finansuoti. Komisijos iniciatyva įgyvendintų veiksmų atveju mokėjimų ir įsipareigojimų skirtumą lemia tai, kad, nors įsipareigojimai yra nustatyti, faktinės išlaidos yra mažesnės, nei buvo numatyta, nes įgyvendinant veiksmus pavyko sutaupyti ir pasinaudoti ekonomiškai efektyvesnėmis priemonėmis.

[12] 17 180 000 EUR suma, skirta Komunikacijos GD 2017 ir 2018 m. institucinės komunikacijos veiklai, į šią lentelę neįtraukta.

## V. IŠVADA

Ataskaitiniu laikotarpiu Komisija savo institucinę komunikacijos veiklą toliau grindė savo dešimčia politinių prioritetų, daugiausia dėmesio skirdama ES indėliui į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą ir apčiuopiamai naudai, kurią ES teikia savo piliečiams.

Su bendra žemės ūkio politika ir kaimo plėtra susijusiomis informavimo priemonėmis buvo siekiama didinti informuotumą apie šios politikos indėlį į ekonomikos augimą ir gyvybingas kaimo vietoves, efektyvų išteklių naudojimą ir klimato kaitos švelninimą, taip pat aprūpinimo maistu užtikrinimą Sąjungoje.

Šiam laikotarpiui būdingi visų pirma plataus masto informavimo veiksmai, kuriais siekta įtraukti piliečius ir suinteresuotuosius subjektus visoje ES į diskusijas dėl Komisijos svarstymų ir atsako į būsimus ES žemės ūkio ir kaimo vietovių uždavinius ir galimybes DFP sektoriniuose pasiūlymuose.

Įgyvendindamos šias komunikacijos priemones tvirčiau bendradarbiavo Komisijos tarnybos, kitos ES institucijos ir nacionalinės bei regioninės valdžios institucijos.